

Saksframlegg

Saksnr:	Utval:	Dato
	Utval for areal, plan og miljø	

Sakshandsamar:	Miljø og tilsyn	Tone Furustøl
Avgjerslemynde:		Arkivnr.: 20/13185 Klassering:

Klage på avslag på søknad om dispensasjon og søknad om etablering av minirenseanlegg - gbnr 181/1 og 181/11 Torsheim

RÅDMANNEN SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK

Klagen vert ikkje teke til følgje og vedtak i sak 20/13185, datert 17.12.2020, vert sendt Statsforvaltaren i Vestland for endeleg avgjerd.

Grunngjevinga går fram av saksutgreiinga.

Heimel for vedtaket er forvaltningslova § 33, jf. plan- og bygningslova § 19-2.

SAKSUTGREIING

Saksopplysningar

Eigedom: Gbnr 181/11 (eitt bustadhus) og gbnr 181/1 (to bustadhus).

Adresse: Vassbygdvegen 482 - gbnr 181/11. Vassbygdvegen 484 og 486- gbnr 181/1.

Tiltakshavar/eigar: Olav Thorsheim

Klagar: Harris Advokatfirma AS på vegne av tiltakshavar

Saka gjeld klage på delegert vedtak i sak 20/13185, datert 17.12.2020, om avslag på dispensasjon frå byggeforbod i omsynssona for nedslagsfelt for drikkevatn og avslag på etablering av minirenseanlegg.

Vedtaket har følgjande ordlyd:

«Med heimel i § 4.1.1 sikringssone (H100) i kommuneplan sin arealdel 2019-203 for tidlegare Lindås kommune, jf. plan- og bygningslova § 19-2, vert det ikkje gjeve dispensasjon frå byggeforbod i omsynssona for nedslagsfelt for drikkevatn for etablering av minirenseanlegg.

Med heimel i plan- og bygningslova § i plan- og bygningslova § 20-1, jf. pbl § 20-3, vert det ikkje gjeve løyve til etablering av minirenseanlegg.

Grunngjeving går fram av saksutgreiinga.»

Saka gjeld søknad om dispensasjon frå byggeforbod i omsynssona for nedslagsfelt for drikkevatn og søknad om etablering av minirenseanlegg for tre bustadhus. Drikkevatnet, Storavatnet, er hovuddrikkevatnkjelda til tidlegare Lindås kommune.

Eksisterande minirenseanlegg skal byttes ut med eit nytt og skal nyttats av tre bustadhus. Dei to bustadhusa på gbnr 181/1 har i dag eit eldre godkjent utslepp av svartvatn som vert reinsa i slamavskiljar og sandfilteranlegg før utsleppet vert ført til terreng. Bustadhuset på gbnr 181/11 har i dag godkjend utsleppsløyve for gråvatn.

Det er gjort greie for at oppgradering av utsleppet frå bustadane på gbnr 181/1 føreset utsleppsløyve for svartvatn for gbnr 181/11. Det skal etablerast felles minireinseanlegg av typen Klarester biodisc med etterpolering der utsleppet skal gå vidare til etablert jordbruksgrøft. Det skal installerast vassklosett på gbnr 181/11 som ikkje har vassklosett i dag. Utsleppet sin storleik er oppgitt til 15 pe.

Noverande klage gjeld avslag på dispensasjon og avslag på etablering av minireinseanlegg, men denne søknaden må sjåast i samanheng med søknad om utsleppsløyve. Søknad om løyve til å etablera tiltaket (slik som avløpsanlegget og tilhøyrande stikkledningar) etter plan- og bygningslova, dvs. byggjeløyve, krev også søknad om at utsleppsløyve etter forureiningslova.

Søknad om utsleppsløyve skil mellom løyve til utslepp av svartvatn og løyve til utslepp av gråvatn. Svartvatn er utslepp frå toalett, dvs. kloakk. Gråvatn er utslepp av avløpsvatn frå kjøkken, vask og dusj. Minireinseanlegg sørger for å rense utsleppet og kan nyttast for begge typer utslepp. Det finnes mange typer minireinseanlegg og fleire leverandører på markedet. Felles for alle er at dei fjernar både organisk stoff (biologisk) og fosfor (kjemisk), og har både eit biologisk og eit kjemisk rensetrinn. Et minireinseanlegg vil rense ca. 90 % av forureininga slik det er opplyst at også omsøkt reinseanlegg vil gjere.

Det er mottatt negativ uttale frå Miljøretta helsevern i Alver kommune og frå Samferdsel veg, vatn og avløp (teknisk drift).

Historikk

I 2015 handsama kommunen ein tilsvarande søknad om utsleppsløyve frå gråvatn til svartvatn for gbnr 181/11, der utsleppet skulle reinsast i minireinseanlegg. Det var ikkje søkt om oppgradering av utslepp for dei to bustadhusa på gbnr 181/1. Det var gjeve avslag på utsleppsløyve. Klagen vart ikkje tatt til følgje. Det vart gjeve endeleg avslag på søknad om utsleppsløyve for gbnr 181/11 i sak 16/378 , datert 12.06.2017 i klagenemnda.

Då noverande søknad for gbnr 181/11 og 181/1 viser noko endra plassering av avløpsanlegget i forhold til søknaden frå 2015 og inkluderer oppgradering av avløp for dei to bustadhusa på gbnr 181/1, har administrasjonen lagt til grunn at det er ein ny søknad som skulle handsamast.

Den nye søknaden om utsleppsløyve av 18.11.2019 gjaldt oppgradering av godkjent utsleppsløyve for to bustadhus på gbnr 181/1 og auka utsleppsløyve for eit bustadhus på gbnr 181/11. Bustadhusa på gbnr 181/1 har i dag godkjent utslepp av svartvatn som vert reinsa i slamavskiljar og sandfilteranlegg før utsleppet vert ført til terreng. Bustadhuset på gbnr 181/11 har i dag godkjend utsleppsløyve for gråvatn. Det var gjort greie for at oppgradering av utsleppet frå bustadane på gbnr 181/1 føreset at det vert gitt utsleppsløyve for svartvatn for gbnr 181/11. I sak 20/2350 er det gjeve avslag etter forureiningslova på søknad om utsleppsløyve i administrativt vedtak saksnr. 480/19, datert 18.11.2019.

Avslaget er påklaga og klagen var handsama i klagenemnda sak 003/20, datert 06.05.2020 med følgjande vedtak:

«Klagenemnda utset saka. Klagenemnda sender saka attende til administrasjonen for ei grundigare vurdering av om omsøkt nytt anlegg, eller eksisterande anlegg, har størst risiko for forureining av Storavatnet.»

Klagen på avslag på utsleppsløyve vart handsama av Klagenemnda i møte den 15.06.2020, med følgjande vedtak:

«KLAG- 006/20 Vedtak: Klagenemnda gjev klagar medhald, og sender saka tilbake til administrasjonen for utforming av vedtak med eventuelle naudsynte vilkår for å ivareta krav i forureiningslova. Klagen vert teken til følgje.»

Klagenemnda tok klagan til følgje og sendte saka tilbake til administrasjonen for utfordring av utsleppsløyve med naudsynte vilkår, men søknad om utsleppsløyve kan etter forureiningsforskriften § 12-4 bokstav i ikke behandlast ferdig før det ligg føre dispensasjon for etablering av minireinseanlegg siden utsleppet er i strid med endelige planer etter plan- og bygningslova.

Noverande klage gjeld avslag på dispensasjon og avslag på etablering av minireinseanlegg etter plan- og bygningslova. Det skal etablerast felles minireinseanlegg av typen Klargest biobid med etterpolering der utsleppet skal gå vidare til etablert jordbruksgrøft. Det skal installeras vassklosett på gnr 181/11 som ikke har vassklosett i dag. Utsleppet sin storlek er oppgitt til 15 pe.

Klage

Kommunen har mottatt klage frå tiltakshavar over delegert vedtak i sak 20/13185, datert 17.12.2020.

Klagerett og klagefrist

Som part i saka har man klagerett.

Vedtak i sak 20/13185, datert 17.12.2020 er sendt ut same dag. Klagen er mottatt innan den 06.01.2021 og er mottatt innan klagefristen.

Sakshandsamingsfrist

Kommunen sin frist for å saksførebu klagesaka for klageorganet er 8 veker. Saka blir behandla i møte den 03.02.2021 og blir handsama innan fristen.

Om klagan ikke vert teke til følgje vert saka sendt Statsforvaltaren i Vestland for endelig avgjerd så snart møtebok ligg føre, og seinast innan 2 veker etter møtedato.

Om klagan vert teke til følgje, vert vedtaket eit nytt enkeltvedtak som partane kan klag på. Vedtaket skal sendast til Statsforvaltaren i Vestland til klageurdering.

Planstatus

Kommunedelplanen for Lindås 2019-2031 gjeld for området. Planen vart godkjend i møte i kommunestyret 15.10.2019. Egedomane ligg innanfor sikringssone H110_sD03 som er nedslagsfeltet til hovuddrikkevasskjelda til Lindås kommune (Storavatnet). I samsvar med føresegnd 4.1.1 er drikkevasskjelder med tilhøyrande nedslagsfelt (H110) med vedtekne klausular for bruk, bandlagt og skjerma. Det er ikke tillat med tiltak som er i strid med drikkevatnforskrifta, jf. føresegnd 3.5.13.

Det er forbod mot å forureina drikkevatn. Forboden omfattar alle aktivitetar, frå vasstilsigsområdet til tappepunkt, som medfører fare for at drikkevatnet blir forureina. Innanfor nedslagsfeltet kan det ikke førast opp ny bustad eller fritidsbustad, eller godkjennast nye tiltak knytt til eksisterande bygd egedom som legg til rette for auka eller endra bruk. Det vert ikke opna for nye eller auka utslepp i området.

Etablering av avløpsanlegg vil vere i strid med omsynssona nedslagsfelt for drikkevatn og krevja dispensasjon frå byggeforbodet i omsynssona etter plan- og bygningslova. Tiltak innanfor sona må og forholde seg til gjeldande klausuleringer for området frå 1983.

Omsynssone med byggeforbod i nedslagsfelt for drikkevatn er tatt inn i revisjonen av kommunedelplanen for Lindås i 2019. Dette er gjort i samband med ei endring av

drikkevannsforskriften, der ansvaret for drikkevatn er skjerpa og ein stor del av ansvaret for sikring av drikkevatn er flytta frå statleg mynde til kommunen.

Det følgjer av § 4.1.1 sikringssone (H100) Kommuneplan sin arealdel 2019-2031 i tidlegare Lindås kommune:

4.1.1. SIKRINGSSONE (H100)

Nedslagsfelt for drikkevatn (H100), drikkevannsforskriften § 4, jf. § 26.

Drikkevasskjelder med tilhøyrande nedslagsfelt (H100) med vedtekne klausular for bruk, er bandlagt og skjerma.

Det er forbod mot å forureine drikkevatn.

Forbodet omfattar alle aktivitetar, frå vanntilsigsområdet til tappepunktene, som medfører fare for at drikkevatnet blir forureina. Med aktivitetar er det også meint friluftsliv og anna utøving av allemannsretten. Der det er fastsett beskyttelsestiltak etter drikkevannsforskrifta § 12 eller restriksjonar etter § 26, gjeld forbodet brot på desse. I vanntilsigsområda kan landbruksaktivitet foregå dersom det ikkje forureinar drikkevatnet eller medfører brot på beskyttelsestiltak etter drikkevannsforskrifta § 12 eller restriksjonar etter § 26. Innanfor nedslagsfelt for drikkevatn kan det ikkje førast opp ny bustad eller fritidsbustad, eller godkjennast nye tiltak knytt til eksisterande bygd eigedom som legg til rette for auka eller endra bruk. Det vert ikkje opna for nye eller auka utslepp i området.

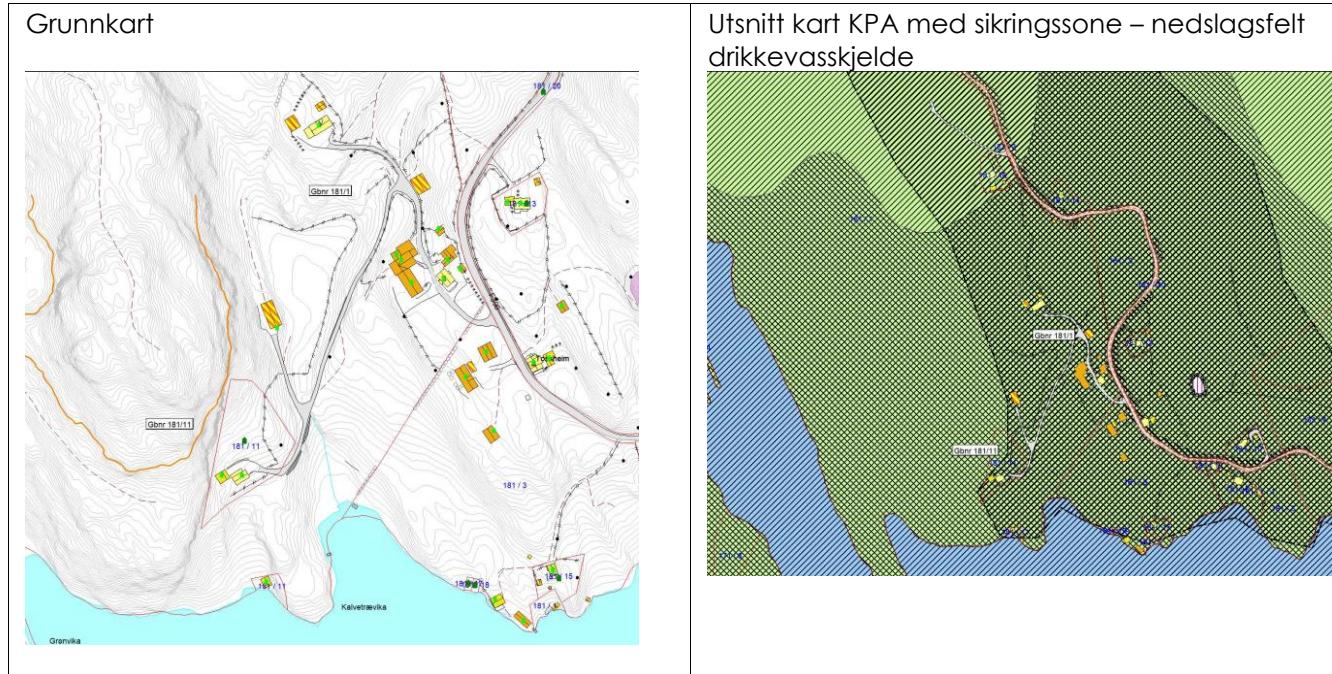
Abonnentane skal ha eigna sikring mot tilbakestrømming i samsvar med krava i plan- og bygningslova og byggeteknisk forskrift for å hindre at drikkevatnet i distribusjonssystemet blir forureina.

Tiltak må og forhalde seg til klausuleringar som gjeld for drikkevatn.

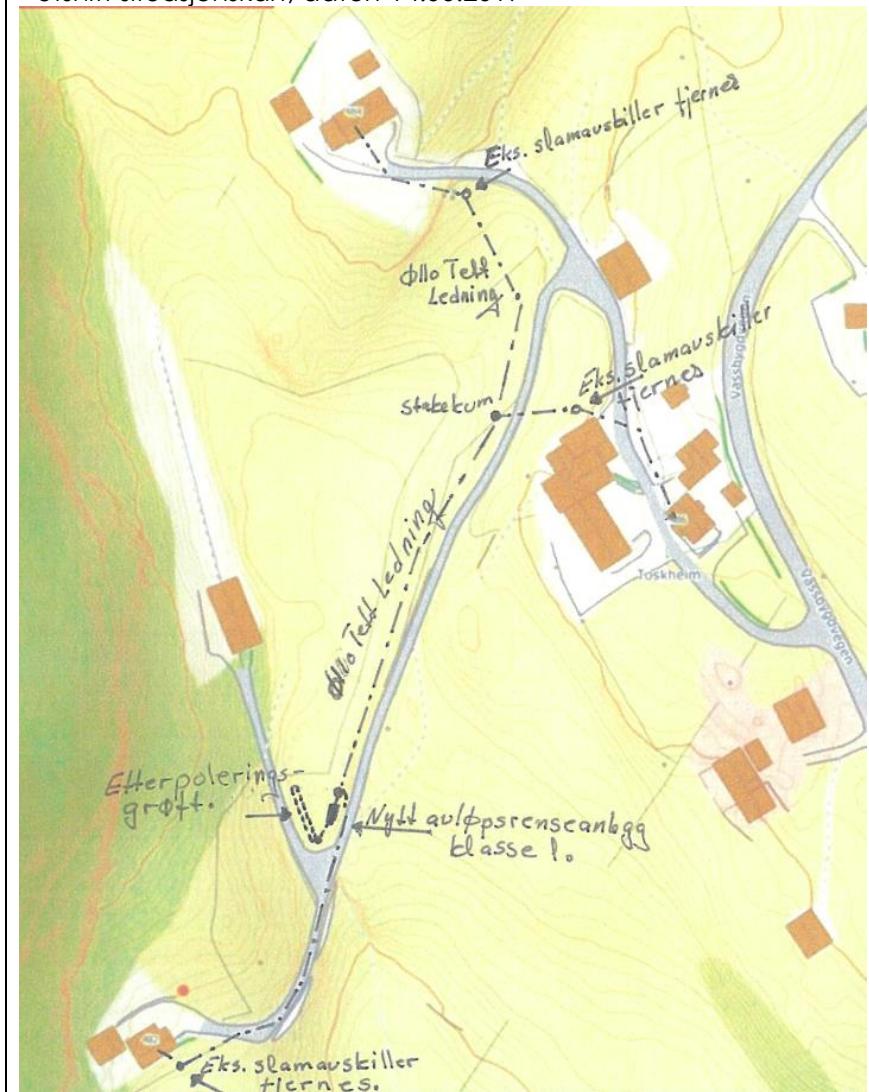
Dispensasjon

Tiltaket krev dispensasjon frå byggeforbod i omsynssona for nedslagsfelt for drikkevatn for etablering av minireinseanlegg, jf. § 4.1.1 sikringssone (H100) i kommuneplan sin arealdel 2019-203 for tidlegare Lindås kommune, jf. plan- og bygningslova § 19-2.

Kart/foto

Utsnitt situasjonskart, datert 14.06.2019

Uttale fra anna styresmakt ved søknad

Det er henta inn slik uttale fra Miljøretta helsevern i Alver kommune den 05.11.2020:

«Den 14.10.20 mottok Miljøretta helsevern førespurnad om uttale i sak 20/13185 - Søknad om dispensasjon frå byggeforbod i omsynssone for nedslagsfelt for drikkevatn for etablering av minireinseanlegg og for søknad om utsleppsløyve for gbnr 181/1 og 181/11 Torsheim. Miljøretta helsevern har vurdert dispensasjonssøknad.

Kommunen har som oppgåve å sikre innbyggjarane godt drikkevatn. Auka utsleppsløyve kan gje auka risiko for forureining av Storavatnet, som er hovuddrikkevatnkjelda i Alver kommune. Risikoen for forureining av hovudvasskjelda i kommunen, og dei konsekvensar det kan medføre er i ikkje i samsvar med gjeldande forskrifter.

Ut i frå ei samla vurdering, kan ikke Miljøretta helsevern tilrå at det vert gjeve utsleppsløyve eller dispensasjon frå byggeforbod i omsynssone for nedslagsfelt for drikkevatn.

Vurderinga er utført jamfør;

Forskrift om miljørettet helsevern § 2 og Drikkevannsforskriften §4.»

Det er stadfesta av avdeling for Forvaltning, Samferdsel, veg vatn og avløp v/Arne Helgesen at uttale i sak 20/2350, dater 25.02.2020, i høve søknad om utsleppsløyve også skal gjelde som uttale i noverande sak 20/13185:

«Krava til drikkevassforsyning, samt sikring og vern av vasskjeldene, har eit stadig større fokus, særleg etter at drikkevatnet i Askøy vart forureina og to personer døde samst i 2000 personar vart syke summaren 2019. I drikkevannsforskriften frå 1. januar 2017, der det i paragraf 4 er nedlagt eit generelt forbod mot å forureine drikkevann og der forbodet også gjeld all aktivitet som medfører fare for slik forureining. Saman med det rettslege rammeverket skal dei gjeldande føresegnene knytt til kommuneplanen sin arealdel og klausuleringsføresegnene for området ivareta dette.

Saka gjeld auka utsleppsløyve frå gråvatn til svartvatn på gbnr 181/11. Utsleppet skal etablerast innafor sikringssone H110_sd03 som er nedslagsfelt til hovuddrikkevasskjelda i Lindås kommune. Innafor nedslagsfelt for drikkevatn kan det ikkje godkjennast tiltak knytt til eksisterande bygd eigedom som legg rette for auka bruk, jf. føresegn 4.1.1. og 3.5.13 i kommuneplanen i Lindås sin arealdel 2019-2031. Kommuneplanen vart godkjent den 15.10.2019. Å oppgradere utsleppsløyve frå gråvatn til svartvatn inneberer ein vesentleg auke av eksisterande utslepp. I følgje føresegn 4.1.1 må tiltak også forholda seg til klausuleringsføresegnene der det er fastsett at bustadar og hytter innanfor ein avstand på 100 meter frå vatnet primært skal ha biologisk klosett utan avløp. Med ny kommuneplan vert vurderinga enda strengare og innskrenkar adgangen til auke av eksisterande utslepp i vesentleg grad. Kommunen vil ikkje tilrå at eigedomen gis auka utsleppsløyve.

I sak 18/1075 i Lindås kommune med gbnr 182/8 var det søkt om utskifting av eksisterande avløpsanlegg til minireseanlegg. Eigedomen hadde eit godkjent utsleppsløyve for svartvatn frå gammalt av. Det var same type utslepp, men med ny reinseløysning. Det var i saka gjeve positiv uttale frå teknisk drift på vilkår. Saka er no avslutta utan vedtak. Søknaden vart vurdert opp mot gamal kommuneplan. Ved innsending av ny søknad frå gbnr 182/2 vert søknaden vurdert på ny opp mot planstaus i ny kommuneplan og klausuleringsføresegnene som kan gje ein endra vurdering frå teknisk drift.»

Det vert vist til uttalane i sin heilskap som følgjer vedlagt.

Klagegrunnar

Klagen er i hovudsak grunngjeve med følgjande:

Klagar hevda at det er feil plangrunnlag som er lagt til grunn. Det er kommuneplanen sin arealdel frå 2011 (KPA 2011) som gjeld for tiltaket. Fristen for å behandle søknaden var gått ut på vedtakstidspunktet og rett plangrunnlag er det som gjaldt på det tidspunktet saksbehandlingsfristen gikk ut som er KPA 2011. Det er ikkje krav til dispensasjon etter KPA 2011.

Oppgradering av gråvatnutschlepp til svartvatnutschlepp er i samsvar med klausuleringsføresegna då det etter desse besetmmelsene er mogleg å oppgradere til dagens standard som vil vere svartvatnutschlepp.

Det er feil faktum som er lagt til grunn då det er utskifting av eksisterande anlegg med eit nytt og det er ikkje nye utslepp, auka eller endra bruk. Det er utskifting av eit eldre anlegg med eit nytt. Nytt anlegg vil redusere det samla utsleppet sjølv om den eine av dei tre bustadene går frå gråvatnutschlepp til svartvatnutschlepp. Vedtaket er ugyldig.

Det vert vist til likebehandling då gbnr 182/8 innafor sikringssona er gitt løyve til same anlegg.

Det vert vist til klagen i sin heilskap som følgjer vedlagt.

VURDERING

Administrasjonen viser til vurderinga som vart gjort ved handsaminga av søknaden og legg denne til grunn. Det vart gjort følgjande vurdering:

«Søknad om etablering av avløpsanlegg vil vere i strid med omsynssona nedslagsfelt for drikkevatn og krevja dispensasjon frå byggeforbodet i omsynssona etter plan- og bygningslova.

Omsynssone med byggeforbod i nedslagsfelt for drikkevatn er tatt inn i revisjonen av kommunedelplanen for Lindås i 2019 i tidlegare Lindås kommune. Dette er gjort i samband med ei endring av drikkevatnforskrifta, der ansvaret for drikkevatn er skjerpa og ein stor del av ansvaret for sikring av drikkevatn er flytta frå statleg mynde til kommunen.

Kommunen har ein streng praksis når det gjeld dispensasjon frå forbodet til tiltak i nedslagsfelt for drikkevatn. I desse sakane har private interesser måtte vike for det overordna omsyn til folkehelse (drikkevatn), uavhengig av det omsøkte tiltakets forureiningsgrad. Betydinga av eit tiltaks forureiningsgrad er politisk vurdert i det aktuelle plangrunnlaget og det er satt forbod mot nye tiltak og utslepp i nedslagsfelt for drikkevatn.

Samfunnet har dei siste åra hatt ei auka fokus på folkehelse og tilgang på og sikring av drikkevasskjelder. Kommunen har eit særleg ansvar for sikring av drikkevatn til innbyggjarane i kommunen. Det leggas stor vekt på at Miljøretta helsevern samt vatn og avløpsavdelinga i Alver kommune er negativ til søknad om dispensasjon for utsleppsløyve og etablering av minireinseanlegg.

Administrasjonen vil i denne samanheng også vise til vurderinga gjort i sak 20/2350 om søknad om utsleppsløyve samt dom frå Frostating Lagmannsrett (LF-2011-206994), om avslag på søknad om oppføring/rehabilitering av treplatting/terrasse etter plan- og bygningslova rundt en hytte i LNF-område og ved Jonsvatnet, som er drikkevasskjelda til Trondheim.

Administrasjonen si vurdering er at omsyna bak omsynssona nedslagsfelt for drikkevatn vert sett vesentleg til side som følgje av utsleppsløyve og for etablering av minireinseanlegg det er søkt dispensasjon for. Når omsynet vert sett vesentleg til side er det ikkje grunnlag for å vurdere om fordelane ved dispensasjon er større enn ulempene.

Vilkåra for å gje dispensasjon for frå byggeforbod i omsynssona for nedslagsfelt for drikkevatn for etablering av minireinseanlegg er ikkje oppfylt. Når det ikkje vert gjeve dispensasjon vert søknad om etablering av minireinseanlegg avslått.»

Rett planstatus

Klagar hevda at det er feil plangrunnlag som er lagt til grunn. Det er kommuneplanen sin arealdel frå 2011(KPA 2011) som gjeld for tiltaket.

Søknad om etablering av minireinseanlegg var mottatt den 18.06.2019, men var først komplett og klar til behandling den 27.08.2020 med søknad om dispensasjon. Det løper ingen saksbehandlingsfrist når en 12 vekers søknad ikkje er komplett. Dette er ulikt frå 3 vekers saker, der godkjenning skal anses å vere gitt etter 3 veker med det plangrunnlag som gjald på tidspunktet for utløpet av fristen og med den føresetnad at søknaden er komplett.

Fristen for søknaden om dispensasjon og løyve til etablering av minireinseanlegget er 12 veker frå 27.08.2020 med inntil fire veker for høyring til andre mynde slik at dato for handsaming vart 17.12.2020. Kommunedelplanen for Lindås 2019-2013 var vedtatt den 15.10.2019 og gjaldt difor på tidspunktet vedtaket vart gjeve.

Det er korrekt plangrunnlag som er lagt til grunn ved bruk av kommunedelplanen for Lindås 2019-2031 med sikringssone.

Klauseringsføresegna

Det vert i klagen vist til at kommunen ikkje kan avslå søknaden om utsleppsløyve med heimel i klauseringsføresegne og at det ikkje er nokon restriksjonar i dei i forhold til at bustadhusa kan søkja om utsleppsløyve og få oppgradert avlaupsanlegga sine, jf. paragraf 1 der det

mellanom anna står at fornying av bygningane kan skje ved elde.

Administrasjonen deler ikkje klagar si forståing av bestemmelsen. Klausuleringsføresegne legg begrensninger på eigar sin rett til å disponere over eigedommen. Bestemmelsen i § 1 om at fornying av bygningane kan skje ved elde gjeld vedlikehald av bygningsmassen, som skifte av kledning, vindauge tak og liknande arbeid. I § 4 er det fastsett at bustadar og hytter innanfor ein avstand på 100 meter frå vatnet primært skal ha biologisk klosett utan avløp.

Korrekt forståing av klausuleringsføresegna er lagt til grunn.

Erstatning til tiltakshavar

Administrasjonen vil og vise til overskjønn frå Gulatings lagmannsrett frå 1983. Skjønnet gjeld erstatningar som følgje av klausuleringer av nedslagsfeltet for Storavatnet. I skjønnet fekk både eigedom 181/1 og 181/11 erstatning som følgje av klausulering av Storavatnet, og den negative verknad dette fekk for eigedomane. Dei er dermed der gjeve erstatning for at dei ikkje kan ha ordinært utslepp på eigedom.

Tiltakshavar er kompensert for å ikkje kunne auke utsleppet frå gråvatn til svartvatn

Korrekt faktum

I drikkevannsforskrifta §4 der det er nedlagt eit generelt forbod mot å forureine drikkevann. Forbodet gjeld også all aktivitet som medfører fare for slik forureining. Vesentleg auke av eksisterande utslepp medfører vesentleg auka fare for forurensing. Omsøkt minirenseanlegg vil rense ca. 90 % av forureininga. Ein vanleg påstand er at dette vatnet er så reint at det kan drikkast. Kommunen deler ikkje denne oppfatninga då vatnet ikkje kan kvalifisere som reint og trygt drikkevatn slik det fremgår av drikkevatnforskrifta §3. I tillegg er anlegget plassert innafor sikringssona med den følgje at tiltak innafor ein avstand på 100m frå vatnet vert vurdert strengare enn andre eigedomar utanom sikringssona.

Å oppgradere utsleppsløyve frå gråvatn til svartvatn inneberer ein vesentleg auke av eksisterande utslepp som vil auke forureiningsrisikoen slik at utskifting av gamalt anlegg med nytt ikkje kan kompensere for den vesentlege auka faren for forureining. Risikoen for forureining av Storavatnet aukar med tal utsleppsløyver til svartvatn. Dette fordi kloakk (svartvatn) er ein mykje større kjelde til forureining enn avløpsvann frå kjøkken, vask og dusj (gråvatn). Faren for og omfanget av lekkasje frå anlegget aukar med tal utslepp av svartvatn.

Utslepp av svartvatn gir ein vesentleg forureiningsrisiko for Storavatnet. Særleg gjelder dette i kombinasjon med ekstreme værforhold som i aukande grad gjer seg gjeldande. Det nye anlegget, som vil reinse svartvannsutsleppet til dei to andre bustandene i tillegg, kan ikkje kompensere for det auka utsleppet eit svartvatnutslepp kontra gråvatnutslepp representerer.

Korrekt faktum er lagt til grunn.

Vedtaket av 17.12.2020 er etter dette gyldig.

Krav til likebehandling

Klagar visar også til at kommunen ved teknisk drift har akseptert same løysing for naboeigdomen gbnr 182/8, og krev likebehandling.

Det er eit grunnleggande forvaltningsprinsipp at like tilfelle skal handsamast likt. Tilfella må vere lik både faktisk og rettsleg, og samanlikningsgrunnlaget er eintydig og konsekvent praksis, jf. Rt-2011-111 (avsnitt 68). Forskjellshandsaming er berre tillat dersom den er sakleg.

Saka på gbnr 182/8 gjeld søknad om endring av eksisterande avløpsløysing frå tett tank til minireinseanlegg. Eigedomen har i dag utslepp av svartvatn til tett tank og har søkt om å oppgradere avløpsløysinga til reinsing i minireinseanlegg i staden. Saka gjeld ikkje nytt eller

auka utslepp frå eigedomen. Teknisk drift har i denne saka gitt uttale med omfattande krav til reinsing av avløpsvatnet. Det er ikkje fatta vedtak i saka som no er avslutta.

Administrasjonen vurderer at sakene på gbnr 182/8 og gbnr 181/11 ikkje er like, verken faktisk eller rettsleg. Saka på gbnr 181/11 gjeld auka utslepp, noko som ikkje er tilfelle for gbnr 182/8 der utsleppet er uendra i forhold til eksisterande situasjon. Det er heller ikkje fatta vedtak i saka, berre gitt ein uttale. Saka på gbnr 182/8 er no avslutta. I uttalen frå teknisk drift datert 25.02.2020 kjem det fram at dersom det kjem ny søknad for gbnr. 182/8 må saka vurderast på nytt etter gjeldande plangrunnlag.

Det ligg ikkje føre usakleg forskjellshandsaming for gbnr 181/1 og 181/11 vurdert opp mot gbnr 182/8.

Oppsummert

Storavatnet er hovudvatnkilda til tidlegare Lindås kommune. Det er svært viktig å sikre tilstrekkeleg vern av denne drikkevasskjelda. Krava til drikkevassforsyning, samt sikring og vern av vasskjeldene, har eit stadig større fokus. Det kan i den samanheng visast til drikkevannsforskrifta frå 1. januar 2017, der det i paragraf 4 er nedlagt eit generelt forbod mot å forureine drikkevann, forbodet gjeld også all aktivitet som medfører fare for slik forureining. Saman med det rettslege rammeverket skal dei gjeldande føresegner knytt til kommuneplanen sin arealdel og klausuleringsføresegnene for området ivareta dette.

Søknaden om auka utslepp frå bustad på gbnr 181/11 vil vera i strid med både gjeldande plan for området og klausuleringsføresegnene. Kommunen har ein streng praksis for etablering av avløpsanlegg og tilhøyrande stikkledningar i nedslagsfelt for drikkevatn. I desse sakane har private interesser måtte vike for det overordna omsyn til folkehelse (drikkevatn). Betydinga av eit tiltaks forureiningsgrad er politisk vurdert i det aktuelle plangrunnlaget og det er satt forbod mot nye tiltak etter plan- og bygningslova og utslepp i nedslagsfelt for drikkevatn.

Administrasjonen er fortsatt positiv til at eksisterande utsleppsløysingar i området vert oppgradert og vil kunne godkjenne ei oppgradering av eksisterande utslepp for eigedomen gbnr 181/1 då dette vil betre noverande situasjon.

Administrasjonen presiserer at kommunen har heimel i forureningsforskrifta § 12-14 og forurensningsloven § 18 til endre vilkår i løyve og om nødvendig kalle løyve tilbake utsleppsløyvet til svartvatn til bustadhusa på gbnr 181/1 og utsleppsløyvet til gråvatn på gbnr 181/11. Kommunen kan også krevje oppgradering av eksisterande avløpsanlegg på gbnr 181/11 og 181/1 uavhengig av tiltakshavars ønskjer.

I dom frå Frostating Lagmannsrett (LF-2016-17908) gjaldt tilbaketreking av utsleppløyver frå hytter som vart grunngjeven i omsynet til sikkert drikkevatn i kommunen. Faren for forureining ved utslepp i nedslagsfelt til drikkevatn ført til at utsleppsløyva blei trekt tilbake. Domstolen gav kommunen medhald i at faren for forureining i nedslagsfelt til drikkevasskjelda var tilstrekkeleg årsak til at utsleppsløyva skulle trekkast tilbake.

På bakgrunn av at Storavatnet er tidlegare Lindås kommune si hovudvasskjelde, ein vesentleg auke av eksisterande utslepp frå gråvatn til svartvatn og utskifting av gamalt anlegg med nytt kan ikkje kompensere for den vesentlege auke faren for forureining og omsyna bak sikringssona vert vesentleg sett til side. Når omsyna vert vesentleg sette tiside vert ikkje fordeler og ulemper vurdert. Dessutan er tiltakshavar kompensert for å ikkje kunne auke utsleppet på eigedomen. Kommunen si interesse i å sikre drikkevatnkilda er uttrykt gjennom sikringssona og må gå foran tiltakshavars personleg interesser, sjå dom frå Frostating Lagmannsrett (LF-2011-206994).

Konklusjon

Det er rådmannen si vurdering at det ikkje har kome fram nye opplysningar i klagesaka som tilseier at klagane skal takast til følgje og vedtaket gjerast om.

På denne bakgrunn rår rådmannen til at klagan ikkje vert tatt til følgje.

Aktuelt regelverk

1. Den som er part eller som har rettsleg klageinteresse har rett til å klage over vedtaket, jf. forvaltningslovens § 28.
2. Klagefristen er tre veker frå den dag underretninga om vedtaket kom frem til parten. Det er tilstrekkeleg at klagan er postlagt innan fristens utløp. Dersom klagan kjem inn etter fristens utløp, vil den bli avvist. Klagan kan likevel tas under behandling når det ligg føre særlege grunner eller klagan ikkje kan lastast for forseinkinga, jf. forvaltningslovens §§ 29, 30 og 31.
3. Dersom ein part meiner at vedtaket ikkje er grunngjeven, kan det settast frem krav om dette innan klagefristen utløp, jf. forvaltningslovens §§ 24 og 25.
4. Klagan må nemne det vedtaket det klagast over, kva som ønskes endra og vere underteikna av klagaren eller hans fullmektig. Klagan bør grunngjenvært, jf. forvaltningslovens § 32.
5. Vedtaket kan gjennomførast sjølv om det er påklaga. Klagan kan likevel be om å få utsatt iverksettinga av vedtaket, inntil klagefristen er ute eller klagan er avgjort. Statsforvaltaren kan på sjølvstendig grunnlag ta stilling til spørsmålet om utsatt iverksetting av vedtaket, jf. forvaltningslovens § 42.
6. Med visse begrensningar har partane rett til å sjå dokumentane i saka, jf. forvaltningslovens § 11.
7. Kommunen vil kunne gje nødvendig veiledning for at alle partar skal kunne ivareta sine interesser på best mogleg måte, jf. forvaltningslovens § 11.
8. Kommunen sin frist for å saksførebu klagesaka for klageorganet er 8 veker, jf. plan- og bygningslova § 21-8, jf. byggesaksforskrifta § 7-1 c.
9. Der Statsforvaltaren i Vestland er klagar, vert klagesaka vidaresendt til departementet for oppnemning av setjefylkesmann. Sakshandsamingsfrist for oppnemning av setjefylkesmann er 6 veker, jf. plan- og bygningslova § 21-8, jf. byggesaksforskrifta § 7-1 e.
10. Der vedtaket er endra til gunst for klagan i klagesaken, er det adgang til å kreve dekning for nødvendige og vesentlige kostnader til advokat eller utgifter til annen juridisk bistand. Kravet må vere framsett innan tre veker etter at underretning om det nye vedtaket er kome frem til klagan, jf. forvaltningslovens § 36.
11. Søksmål om gyldigheten av vedtaket, eller krav om erstatning som følgje av vedtaket, kan ikkje reisast utan at ein har brukt sin adgang til å klage på vedtaket og klagan er avgjort av høgste klageinstans. Søksmål kan likevel reisast når det er gått 6 månader frå klage første gang ble framsett og det ikkje skyldast forsømmelse frå klagars side at klageinstansens avgjerd ikkje ligg føre, jf. forvaltningsloven § 27 b.

Ikkje vedlagte saksdokument:

Doknr	Type	Dato	Tittel på saksdokumentet
Doknr	Type	Dato	Tittel på journalpost

Vedlagte saksdokument:

Klage – Avslag på søknad 1498836 21.01.2021
om etablering av

Vedlagte saksdokument:

minirenseanlegg på gbnr

181/1 og gbnr 181/11

Torsheim

Avslag på søknad om 1489356

21.01.2021

dispensasjon for etablering
av minirenseanlegg samt
søknad om etablering av
minirenseanlegg - gbnr 181/1
og 181/11 TorsheimUttale frå miljøretta helsevern 1482989
angåande søknad om
dispensasjon frå
byggeforbod i omsynssone
for nedslagsfelt for drikkevatn
- gbnr 1811 og 18111

21.01.2021

Torsheim (233878)

Kart 1437276

21.01.2021

Uttale klage på 1355143
utsleppsløyve - GBNR 181/1
og 181/11 Torsheim

21.01.2021

Søknad om dispensasjon 1437271
GBNR 181/1 og 181/11

21.01.2021

Torsheim

Nabovarsel 1437272

21.01.2021

Vurdering etterspurt av 1392519
Klagenemnda til saknr.
003/20 - gbnr 181/1 og
181/11 Torsheim

21.01.2021

Klage på avslag på 1353813
utsleppsløyve - gbnr 181/1 og
181/11 Torsheim

21.01.2021

Søknad om løyve til tiltak - 1419395
gbnr 181/1 og 181/11

21.01.2021

Torsheim

Opplysningar om tiltakets 1419396
ytre rammer

21.01.2021

Søknad om utslepp eller 1419397
økning av sanitært
avløpsvatn frå bolig

21.01.2021

Nabovarsel 1419398

21.01.2021

Situasjonsplan 1419399

21.01.2021

Teknisk godkjenning 1419401

21.01.2021

Overskjønn frå Gulating 1501973

21.01.2021

Lagmannsrett - 1983

Frostating lagmannsrett - LF- 1501974

21.01.2021

2016-17908

Frostating lagmannsrett - 1501975

21.01.2021

Dom - LF-2011-206994